

Obvestila za varstvo pri pridelavi oljk z dne 13 julij 2023

Oljna muha

Oljkarje obveščamo, da smo na več lokacijah oljčnikov na feromonskih vabah zaznali **nekoliko povečan ulov** oljčne muhe. Natančne podatke o ulovu muhe v oljčnikih lahko preverite na naslovu <https://www.kmetijskizavod-ng.si/oljna-muha/>.

Glede na trenutne in napovedane vremenske razmere (izredno visoke temperature) v prihodnjih dneh ne pričakujemo povečane aktivnosti oljčne muhe. Sicer lahko za zmanjšanje populacije oljčne muhe na območjih kjer se je muha številčneje pojavila (3 oziroma več muh/vabo na teden) izvedemo **ukrepanje z zastrupljenimi vabami** po delu krošnje. V ekološki pridelavi oljk lahko uporabimo pripravek **GF 120** v odmerku 1-1,2 l/ha. Poraba do 30 l škropilne brozge/ha. Pripravek GF 120 lahko v sezoni lahko uporabimo 4x. Za zmanjšanje populacije oljčne muhe lahko v sklopu ekološke pridelave lahko uporabimo tudi sredstvo **Naturalis** na osnovi entomopatogene glive *Beauveria bassiana* v odmerku 2 l/ha. Dovoljenih je največ 5 tretiranj letno.

Še vedno je čas za **namestitev vab za množičen ulov in za ukrepanje z odvračalnimi sredstvi**. Cilj množičnega ulova je privabljanje oziroma uničenje škodljivca z večjim številom vab. Le te so lahko različnih oblik in delujejo vizualno (rumena barva), prehransko (razne amonijske soli, hidrolizirani proteini...) ter s pomočjo spolnih feromonov. Izdelamo jih lahko tudi sami.

V letošnjem letu sta za zatiranje oljčne muhe registrirani zastrupljeni vabi **FLYPACK DACUS TRAP** in **ECO_TRAP**, ki se lahko uporabljata tudi pri ekološki pridelavi oljk. Prva je v obliki lovne posode druga kot vrečka. Obe vsebujeta aktivno snov deltametrin, prehransko privabilo amonijev bikarbonat in spolni feromon samic.

Vaba **ECO-TRAP** je namenjena za preventivno uporabo v oljčnih nasadih v območjih s srednje intenzivnim pritiskom populacije oljčne muhe (*Bactrocera oleae*), kjer zmanjšuje delež poškodovanih plodov v osnovnem odmerku 100 vab/ha (1 vaba/100 m²). Karenca je zagotovljena z načinom uporabe.

FLYPACK DACUS TRAP - insekticidna vaba je zaprt sistem. Sestavljena je iz dvodelnega deljivega ohišja (posode) iz umetne snovi, feromonskega in prehranskega privabila ter obešala za pripenjanje v krošnjo dreves na zunanosti pokrova. Spodnji del ohišja je rumeno oranžne barve, ki tudi z barvo privablja oljčne muhe, in ima stranske vstopne odprtine za odrasle osebkje ciljnega organizma. Pokrov ohišja je prozoren, na njegovo notranjo stran je nanesen prozoren insekticid (deltametrin). V nasad oljk se enakomerno porazdeli od 50 do največ 100 vab na hektar, odvisno od pričakovane stopnje napada oljčne muhe.

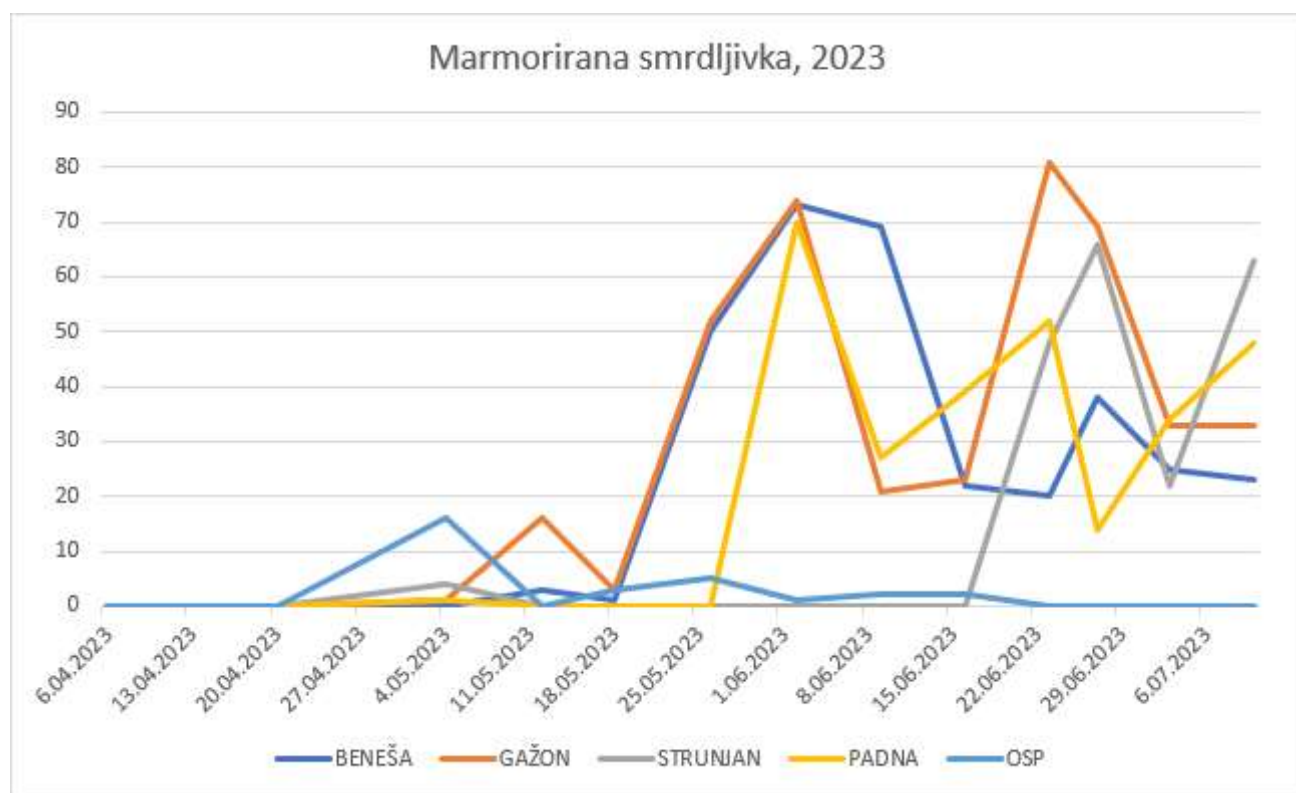
Posamezno vabo lahko uporabljamo tudi za spremljanje pojava oljčne muhe.

Kot odvračali za oljno muho sta letos za uporabo na oljki dovoljena pripravka **Invelop White Protect** na osnovi talka in **Surround WP** na osnovi kaolina, ki sta registrirana kot osnovni snovi za varstvo rastlin. Nanesen na rastline ustvarja fizično oviro, ki ščiti nadzemne dele pred biotičnim stresom povzročenim z napadom škodljivih žuželk (poleg oljčne muhe odvrača tudi marmorirano smrdljivko) in gliv ter abiotičnim stresom povezanim s prekomernim sončnim obsevanjem. Poraba med 25 in 20 kg/ha za eno aplikacijo. Odvračala lahko uporabimo v okviru ekološke pridelave oljk.

Oljkarjem priporočamo, da v svojih oljčnikih namestijo feromonske vabe ali rumene lepljive plošče ter redno spremljajo pojav oljčne muhe.

Marmorirana smrdljivka

V oljčnikih opazimo ličinke **marmorirane smrdljivke**, ki se prehranjujejo na plodovih oljk. V letošnjem letu na posameznih lokacijah v Slovenski Istri, kjer škodljivo vrsto spremljamo s feromonskimi vabami, opazimo nekoliko povečane ulove smrdljivke v primerjavi s prejšnjimi sezonami. Da omejimo številčnost stenic v oljčnikih priporočamo uporabo sredstev na osnovi talka oz. kaolina, ki imajo odvrčalen učinek na škodljive žuželke. Za zatiranje marmorirane smrdljivke na oljkah je registriran pripravek **Mospilan 20 SG** v odmerku 0,3 kg/ha. Z omenjenim sredstvom se tretira se v fenološki fazi od razvoja plodu do njegove zrelosti (BBCH 71-88). Glede na to, da se sredstvo na sezono lahko uporabi le enkrat priporočamo, da pripravek prihranimo za zatiranje **oljčne muhe** v času dozorevanja plodov. Uporaba sredstva na osnovi acetamiprida je smiselna le v primeru manjšega nastanka plodov in večje prisotnosti stenic. Zato pridelovalcem priporočamo, da v oljčnikih pozorno spremljajo pojav stenic in v primeru večjega pojava ukrepajo z registriranim kemičnim sredstvom. Spremljanje marmorirane smrdljivke v nasadih opravimo v jutranjih urah, ko se ličinke stenic zadržujejo na listih in so tako lažje vidne.

Pred uporabo sredstva pozorno preberite navodila in dosledno upoštevajte opozorila za varovanje okolja!

SMS – skupen
Oljkarji

Ponekod povečana prisotnost oljčne muhe -info o ulovu in ukrepih
<https://www.kmetijskizavod-ng.si/oljcna-muha/>

Pripravil: Matjaž Jančar